

Folktandvården Halland

Susanne Johansson- steriltekniker

Therese Saurow- verksamhetsutvecklare

Sterilteknik i fokus- nyckeln till kvalitet och säker tandvård

Region Halland

Vi upplevs som EN Folktandvård i hela Halland

Rutiner i sterilen

Skötsel av utrustning

Skillnaden mellan enrums- och tvådelad steril

Flöde vid hantering av gods

Egenproducerat gods- hantering och process

Folktandvården Halland

Syfte:
Erbjuda alla invånare möjlighet
att uppnå en god munhälsa

Uppdrag:
Bedriva kunskapsbaserad och
individuellt anpassad tandvård
med ett hälsofrämjande
perspektiv

Att välja oss
ska vara
enkelt

Tillsammans
hjälper vi dig
till en friskare
munhälsa

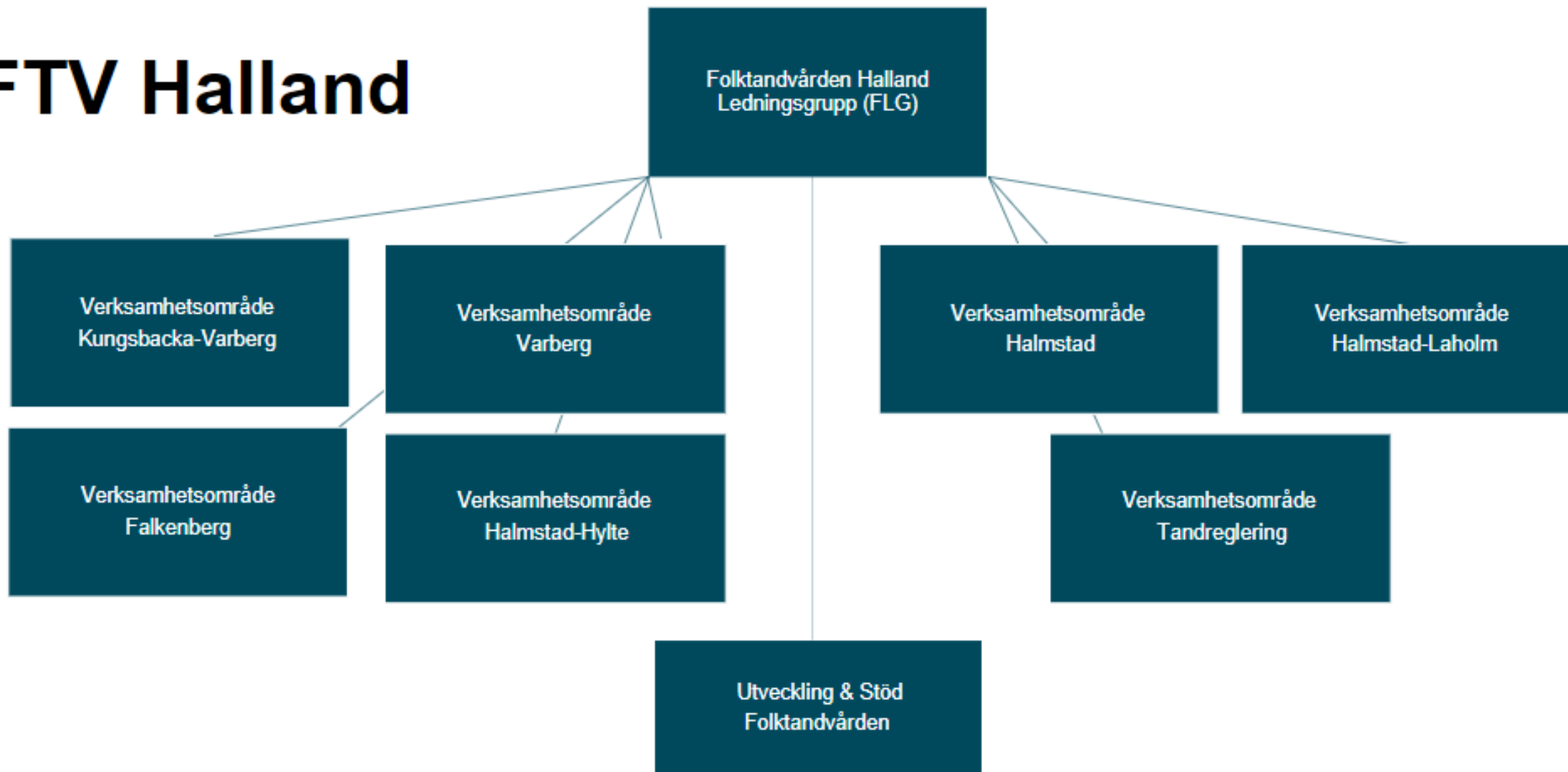
Vi upplevs
som en
Folktandvård
i hela Halland

Vi finns i hela Halland

- Halland har ca 343 000 invånare
- 23 kliniker
- 19 allmäntandvårdskliniker
- 4 tandregleringskliniker
- 7 verksamhetsområde
- Vi är ca 375 medarbetare
- Vi tar hand om ca 127 000 patienter

FTV Halland

Föreställningar vid "införandet" av steriltekniker

- "Vad kan du som inte jag kan?"
- "Jättebra att du studerat detta men det behövs inte här, här gör vi som vi alltid har gjort."
- "Ingen har ju dött av det tidigare."

Styrkor med steriltekniker i Folktandvården Hallands steriler

Uppföljningar och
kontroller blir
gjorda i tid

Ökad kvalitet
och
patientsäkerhet

Risken att få ut
instrument med t.ex.
cementrester är
eliminerad

Kan inte ta
sterilteknikern från
sterilen till t.ex.
behandlingsrum vid
personalbortfall

Effektivare
flöden

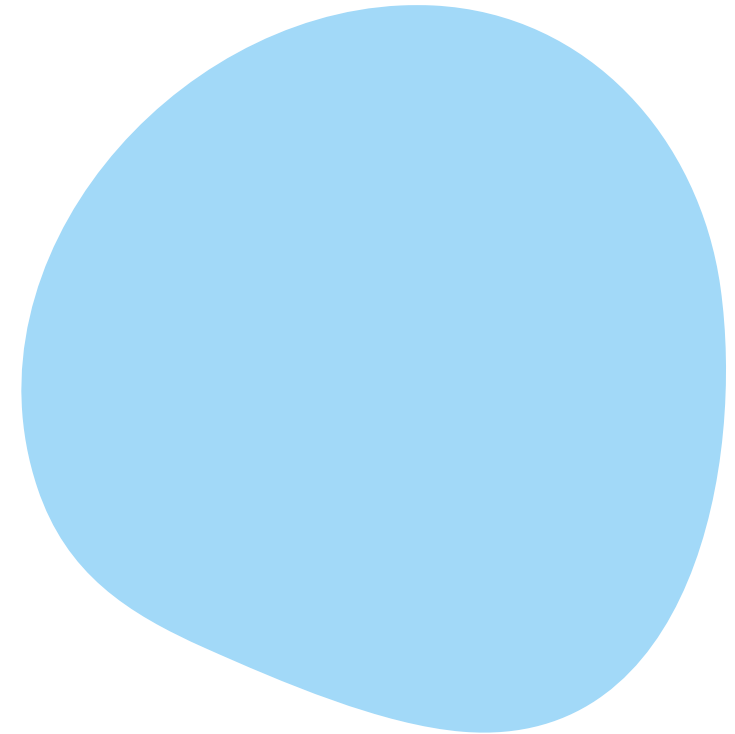
Bättre
anpassad steril
utifrån de
förutsättningar
som finns

Var vi behöver mötas- förväntningar och realistiska förutsättningar

- Arbetsplatsens ramar/begränsningar- steriltekniker på en lokal steril, inte en sterilcentral. Samtala om förutsättningarna redan under anställningsintervjun.
- Upplevelsen var att steriltekniker arbetade mer mot op-enhet, FTV har en instrumentpark som framförallt är höggradigt rent/desinfekterat.
- "Motstånd" från tandsköterskor- initialt en viss motvilja då "deras arbetsuppgifter tas över" och de måste släppa på kontrollen.
- En nybyggd/ombyggd steril ger bättre förutsättningar för att lyckas i hela kedjan, kräver då inte lika många lokala anpassningar och t.ex. riskanalyser.
- Viktigt med ett bra och tydligt ledarskap.

Renhetsgrader

- Inom tandvården hanteras instrument och medicintekniska produkter med olika krav på mikrobiologisk renhet. För att säkerställa en god hygienisk standard och minimera risken för smittspridning delas instrument och produkter in i tre renhetsgrader: **rena**, **höggradigt rena/desinfekterade** och **sterila**. Indelningen baseras på instrumentens användningsområde och vilken typ av vävnad (tex. intakt hud eller slemhinna) de kommer i kontakt med. Detta ligger också till grund för hur instrumenten ska rengöras, hanteras och förvaras.

Renhetsgrader

- Renhetsgraderna påverkar hela flödet i sterilen- från mottagning av orent gods till rengöring, desinfektion, sterilisation, förvaring och fram till användning på patient.
- Krävs ett tydligt och konsekvent arbetssätt där instrumenten hanteras från orent till rent utan korsande flöden.

Skillnaden mellan enrums och tvådelad steril

Oren sida

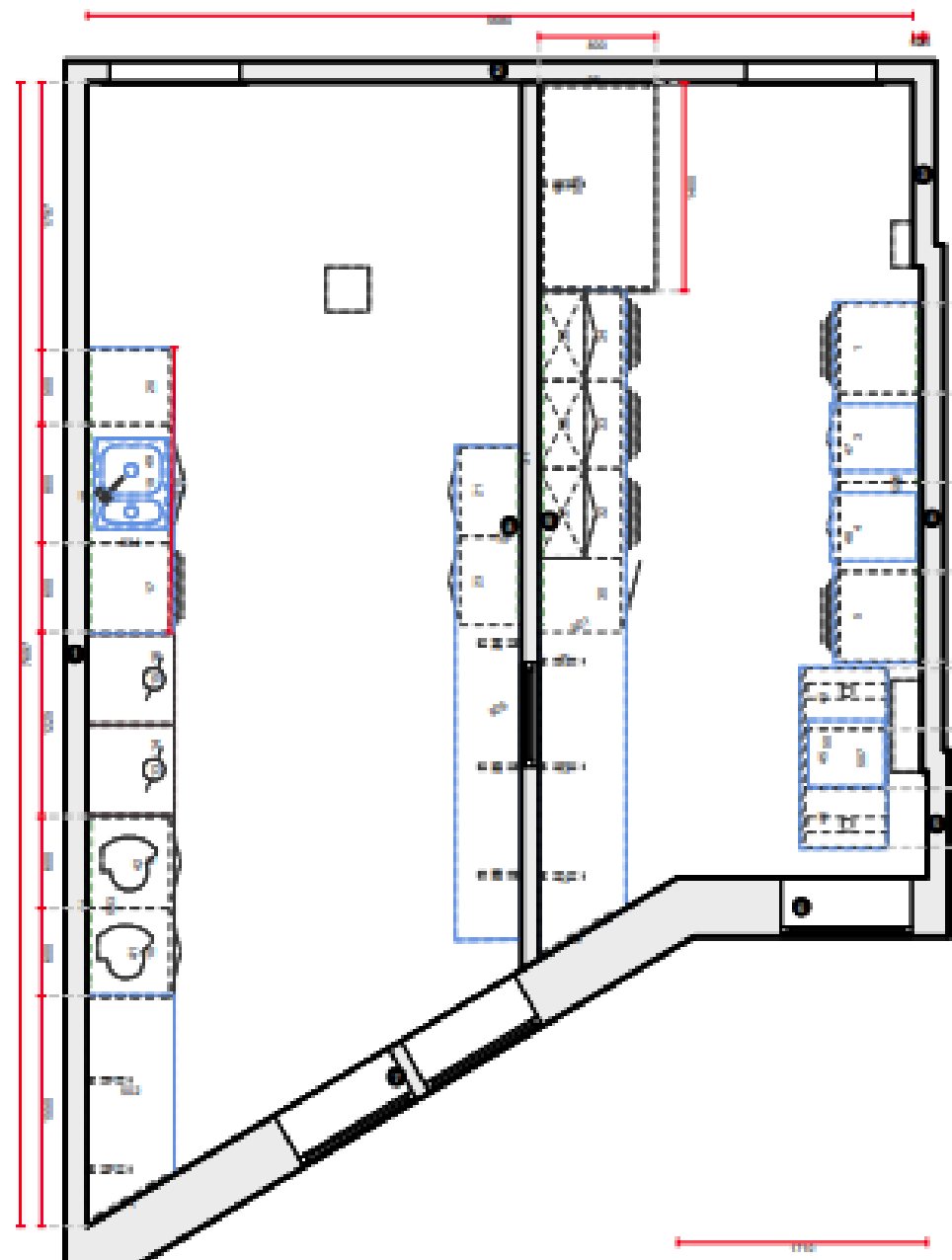
- Här hanteras allt inkommande gods som betraktas kontaminerat.
- Syftet är att ta emot och rengöra instrumenten.
- Inga rena, höggradigt rena eller sterila produkter ska förvaras här.

Ren sida

- Här hanteras rena, desinfekterade och sterila instrument.
- Förberedelser, granskning och packning inför sterilisation.

Tvådelad steril

- Den senaste sterilen i region Halland.

Dandent

Tvådelad steril

- Lucka mellan orent och rent

Oren sida

Oren sida

Oren sida

Ren sida/packrum

Ren sida/packrum

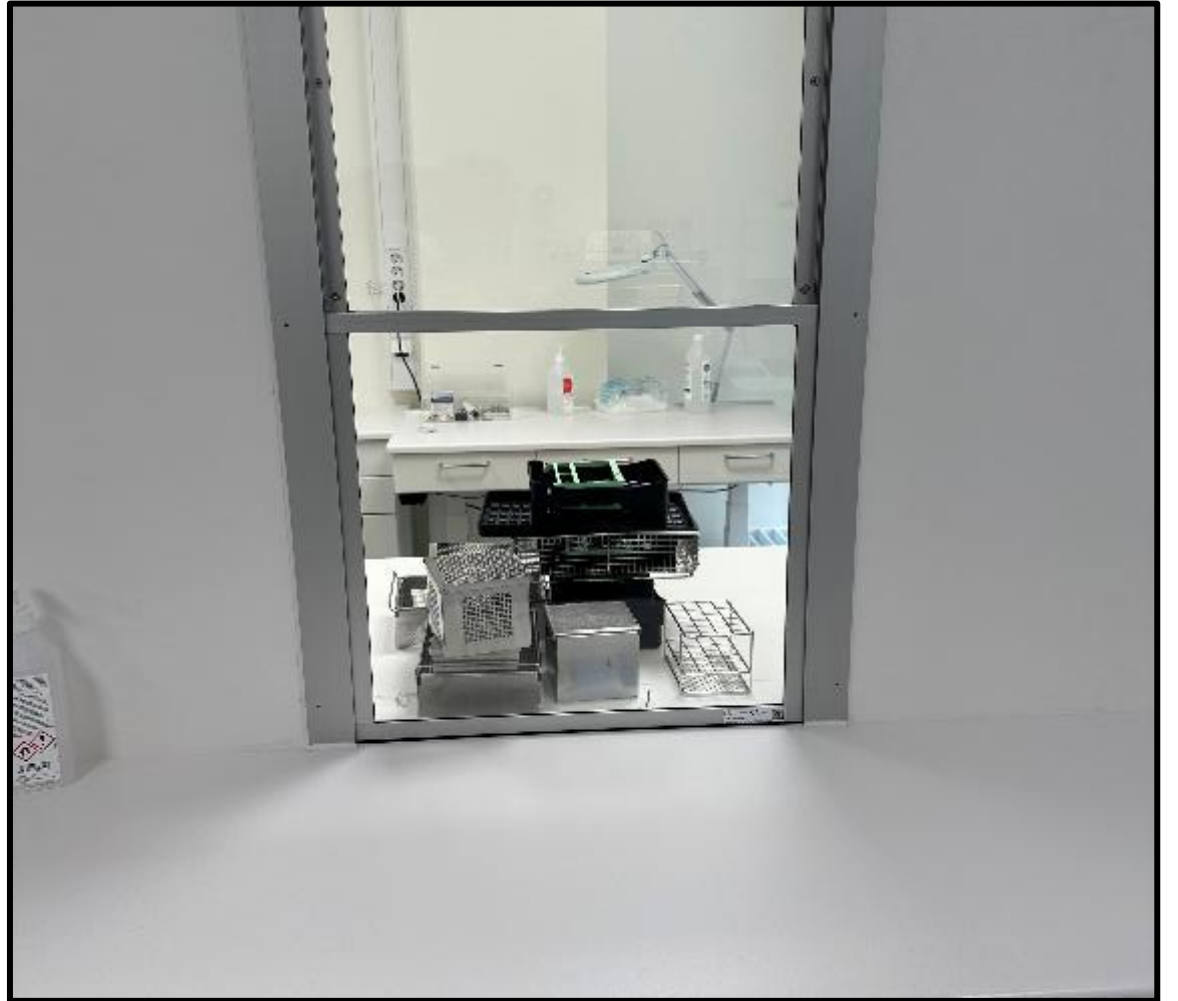

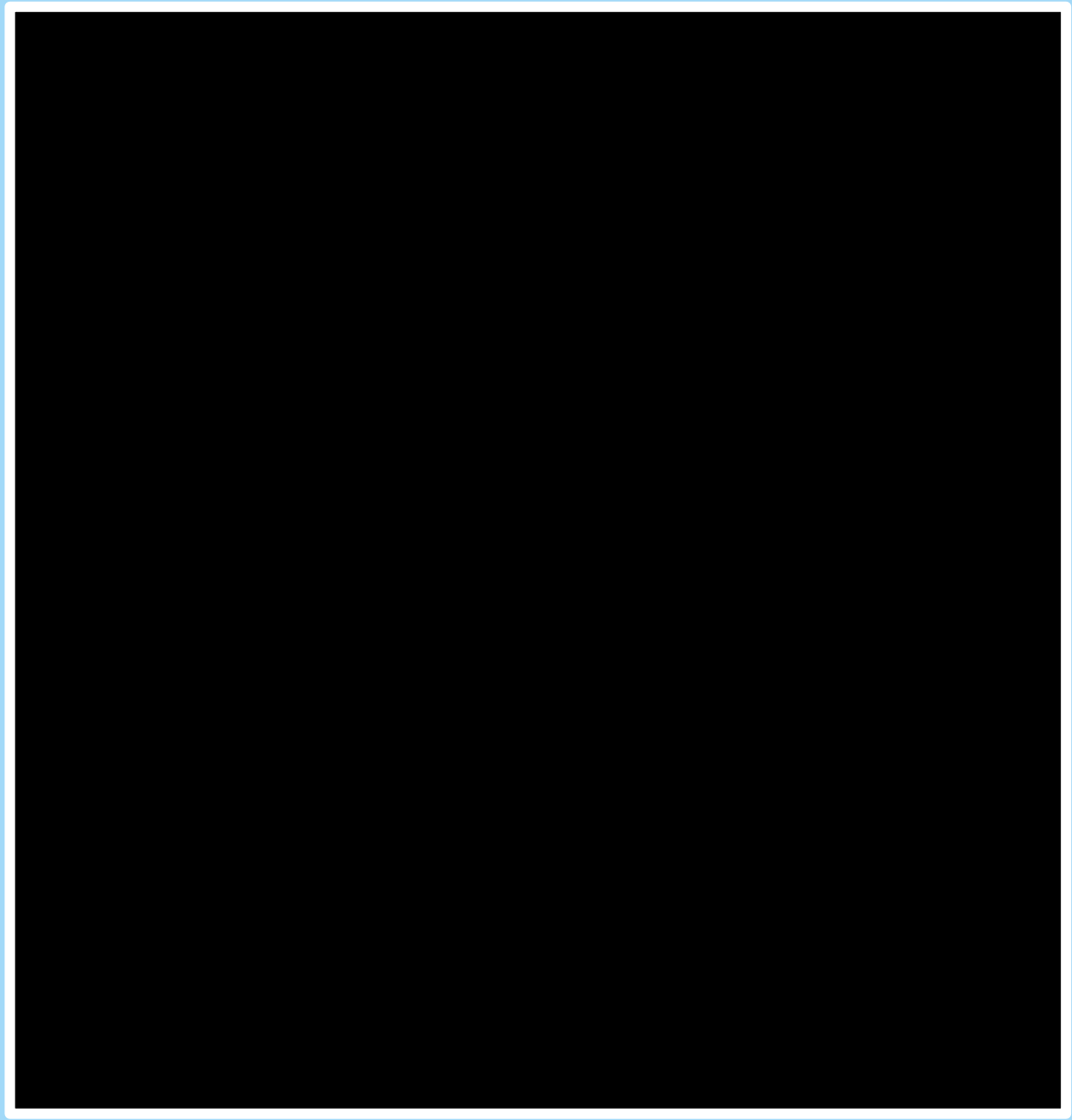
Ren sida/packrum

Oren sida

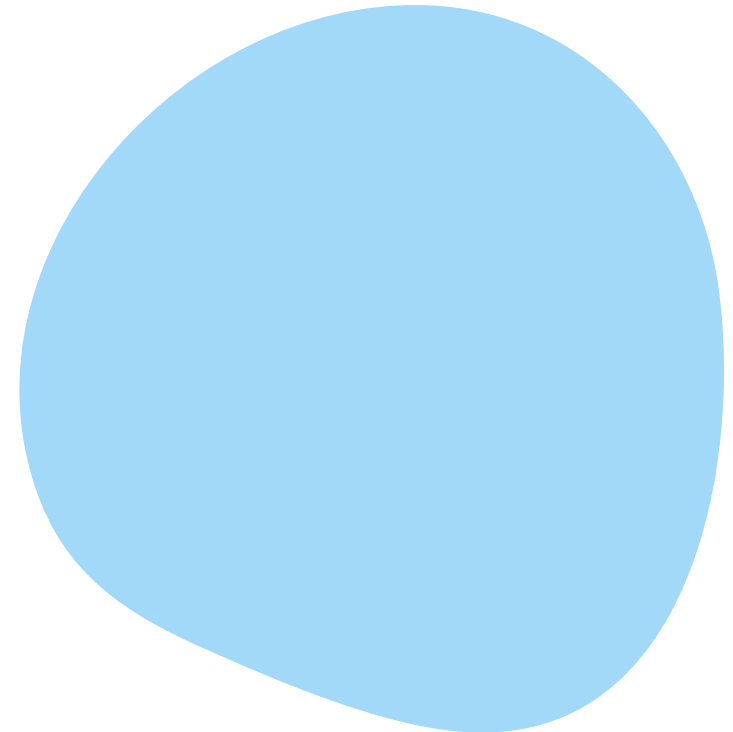
- Från orena in till rena sidan/packrum

Öppning och stängning

- Avtorkning av alla ytor
- Start av maskiner, slå på vattnet
- Dags-, vecko- och månadsrutin (checklista)

- Avtorkning av alla ytor
- Stänga av alla maskiner och vatten

Dac

- Avtorkning av kammare öppning och stängning
- Veckorutin: kontroll av olja, vatten och filter
- Månadsrutin: byte av filter

- Larmar vid:
  - Oljebyte, byte av vattenfilter vägg

Ultraljudsbad

- Dagsrutin: En droppe maskindiskmedel i vattnet för att bryta ytspänningen och sedan avgasning
- Månadsrutin:
  - Test av ultraljudet – en grön ampull som efter kört program ska bli gul (godkänt)
  - Avtorkning av kammare med ytdesinfektion
- Torka ur kammare vid stängning

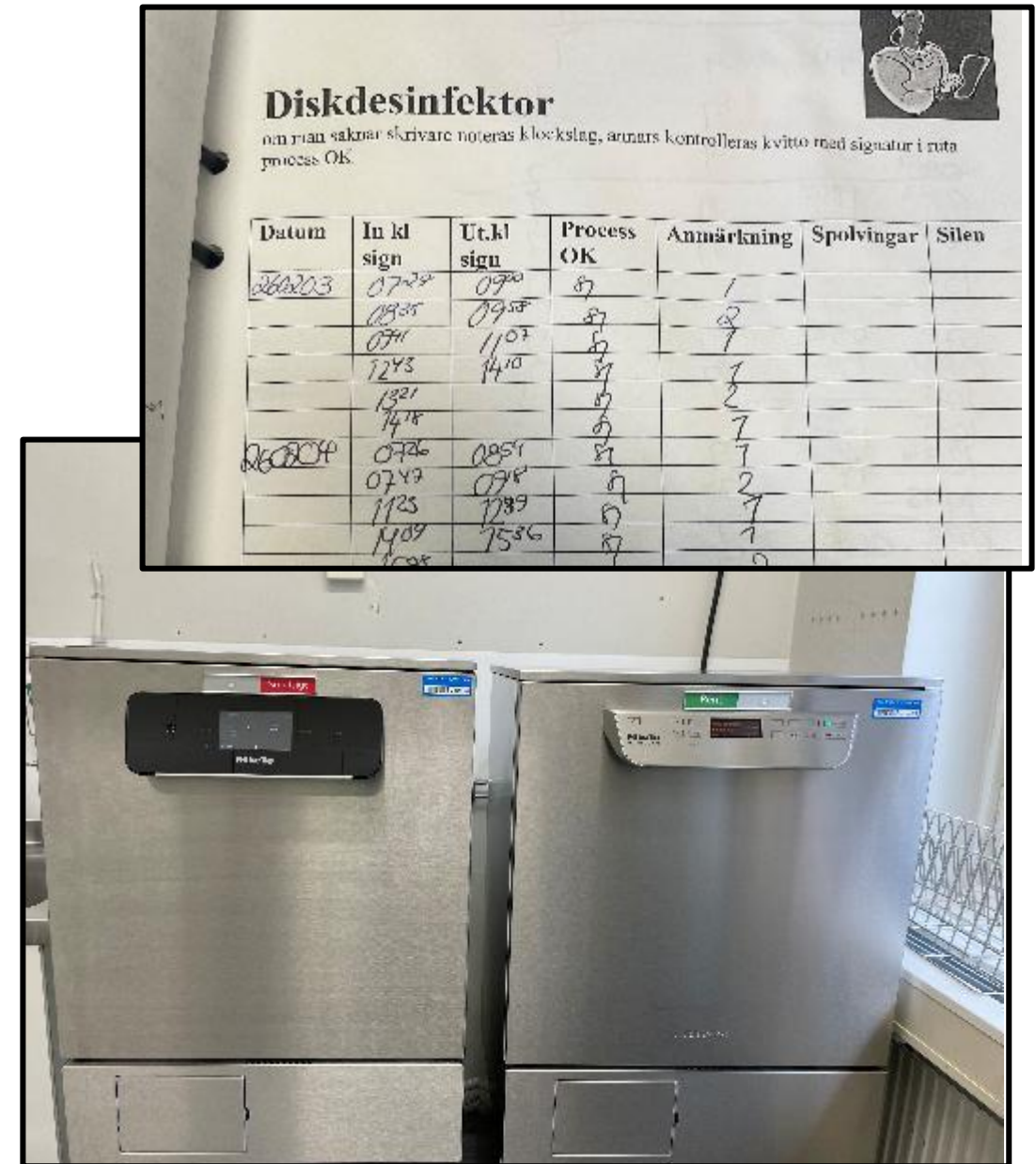
Diskdesinfektor

- Dagsrutin:
  - Kontrollera spolarmarna
  - Kontrollera silen

Larmar vid: hepafilterbyte, diskmedelsbyte, servicetillfälle

Viktigaste dagslistan tillhör denna!

Avvikelser!

Syningsyta

- Torkas av kontinuerligt under dagen - före och efter varje disk, efter varje arbete som utförs vid bänken.

Autoklav

Dagsrutin:

avtorkning av kammare innan start

Vacuumtest

Bowie&Dicktest

Veckorutin:

Avtorkning/disk av autoklavbrickor

Var 12:e vecka: smörjning av låskolvar i dörrar

Larmar: filterbyte, service

Loggen avläses regelbundet och sparas i tre år.

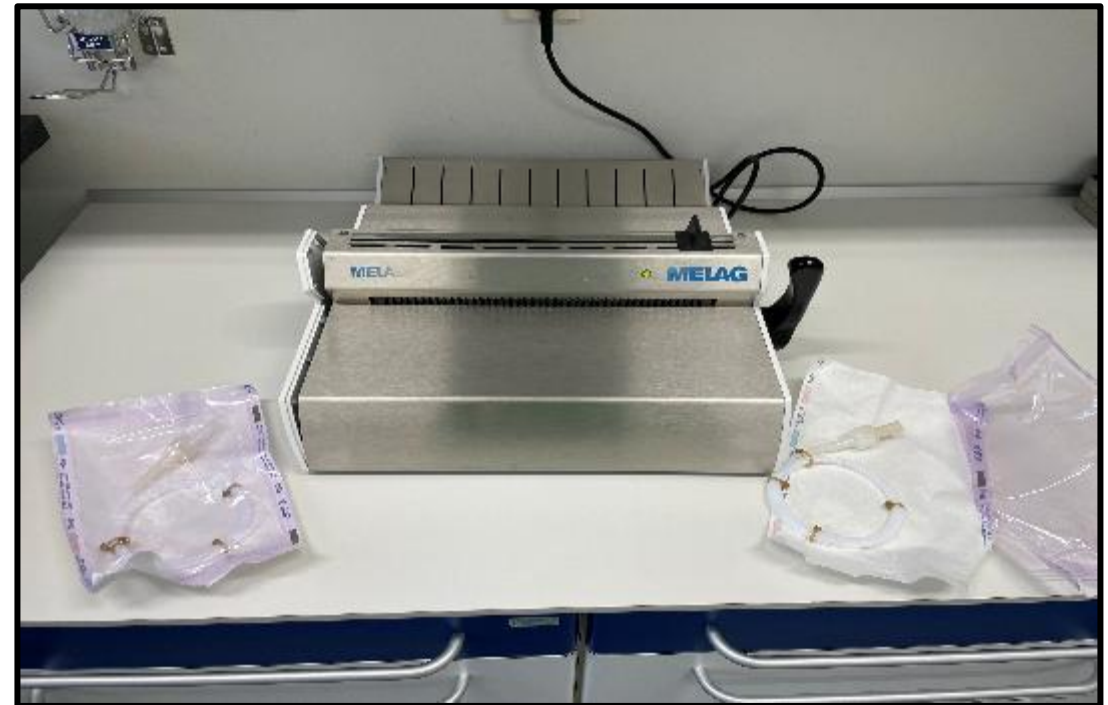

Svets

- Daglig rutin:

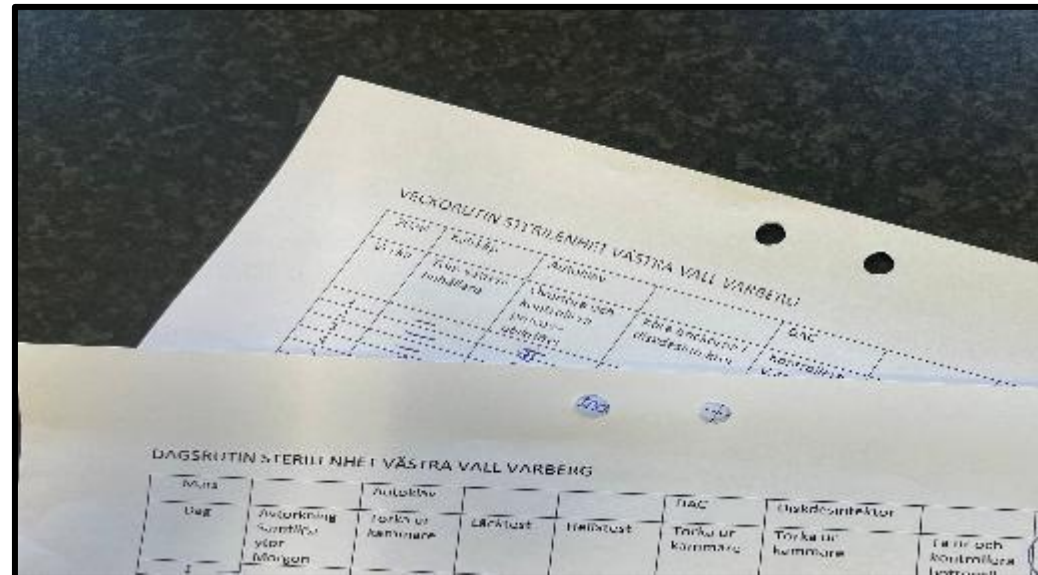
När B&D-testet är kört, öppnar man påsen och tittar på sömmen - den ska vara jämn och utan bubblor

- Ny svets – service och validering enligt tillverkare

Checklistor

- Ska vara tydliga och enkla – en ersättare ska lätt kunna se och förstå vad som ska göras (förklaring kan finnas i manual).
- Listan omfattar även uppgifter som tillkommer utöver ordinarie arbete, tex. registrera temperatur i kyl och förråd och ta hand om stick- och skärburkar mm.
- Ses över regelbundet – allt behöver kanske inte vara med på en checklista (tex. byte av hepafilter).

Hämtning av disk

- Avtorkat - tidsfaktor är avgörande
- Ordning på brickan annars finns det risk för stick- och skärskador

Flöde vid hantering av gods

- Maskinen rengör och desinfekterar på ytor vattnet når = höggradigt rent/desinfekterat
- Lastning av diskdesinfektor:
  - Validerad två brickor högt
  - Titta noga innan gods stoppas in – inga lösa borrh eller dylikt
  - Ta bort synlig smuts
  - Öppna saxar och tänger
  - Se till att allt ligger ordnat för att säkerställa att vattnet når allt
  - Undvid paraplylastning
  - Inget blod! - rostrisk

Rost

- Rost måste undvikas eftersom det smittar mellan instrument, diskdesinfektor och autoklav vilket leder till en stor ekonomisk kostnad för verksamheten.
- Rostiga instrument kan aldrig bli rena och sterila.
- Sortera bort skadade instrument med rost, sprickor och frakturer.
- För att undvika rost är det viktigt att undvika fukt.

- Pinnhålskorrosion

- Stresskorrosion

- Friktionskorrosion

Oljning av instrument

- Olja appliceras efter rengöring i diskdesinfektorn i alla rörliga delar som t.ex. leder och boxlås.
- Öppna och stäng instrumenten några gånger för att fördela oljan jämt över ytorna. Torka av överflöd med höggradigt ren tork.
- Ibland blir det väldigt mycket överbliven olja kvar och då har några av våra kliniker minskat på frekvensen och oljar bara in en gång varannan vecka vilket verkar fungera.

Syning av gods

- När godset är urlastat ur maskinen ska det svalna.
- Godset synas under förstöringsglas med lampa.
- Kontrollera punkter som till exempel lås, leder, inskärningar och fogar.
- ALLT SYNAS!
- Med nydesinfekterad hand tar man upp en sak i taget och synar, finns det rester kvar så går det tillbaka för omdisk.

Rengöring startar på rum

- Detta är kladdigt och svårt att få bort, flera moment av rengöring innan omdisk.
- Det tar lång tid innan godset kommer in till sterilen – torkar och försvårar rengöringen.
- Mycket som får gå till omdisk – stoppar flödet i sterilen.

Flöde vid hantering av gods

- När godset är rent ställs det på ren yta för att svalna och sedan synas.
- Det som ska autoklaveras synas - tänger, saxar, nålförare mm ska oljas in.

Autoklavera gods

- Gods som ska autoklaveras ska vara TORRT, RENT OCH SVALT!

Syna autoklaverat gods

- Har indikatorerna slagit om?
- Är sömmarna hela?
- Är pappret torrt (inga fläckar)?
- Är pappret helt (inga hål eller sprickor)?

Förvaring

- Instrumentpark
- Sterilskåp
- Gemensamt för båda: allt gods som tagits därifrån är "förbrukat".
- Behandlingsrum är inget förråd- allt som legat framme under behandling är kontaminerat.

Tack för oss!

